



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XVI. Ut lite pendente innovetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

differentia est, quia in his actor intendit rem suam esse, & pro eo praesumi facit rei contumacia in illis vero tantum rem sibi deberi, unde opus alio decreto ad consequendam veram possessionem rei alienae.

Tempus secundi decreti interponendi ponunt in arbitrio iudicis, quod nullibi illud sit expressum. Non solet tamen iudex anni tempus praevénire.

3 Prodest haec missio non tantum missis, sed & non missis, qui debiti causam praetendunt, si degentes in eadem provincia intra biennium, absentes intra quadriennium compareant, de debito probent, expensas factas prorata persolvant, *l. fin. C. De bonis auctorit. iud. possid. & dixi hac de re ad tit. D. De reb. auct. iud. possid. nu. 9. Vid. latius Wesenb. D. De damno infecto.* Si rei potentia aut dolus incluserit actorem a possessione ex primo decreto, ne suus dolus illi profit, lapsa anno actor nihilominus constituetur verus possessor, *c. pen. h. t.*

4 Non in omnibus autem huic missioni locus est: non in beneficiis, ne ad ea derur ingressus vitiosus, contra *cap. 1. De R. I. in 6.* Unde in iis diligenter examinato negotio procedendum ad sententiam, *c. 1. h. t. in 6.* Aliud est si agatur de proprietate Ecclesiarum; tunc enim habebit locum missio, ut patet ex *c. 2. h. t. & tradit Gloss. in c. 1. V. vitiosus eod. in 6.*

TITULUS XVI.

Ut lite pendente innovetur.

SUMMARIUM.

1. Lis pendere quando dicatur.
2. Lite pendente cur nihil innovandum, & eius rei exempla.
3. Aliensatum quo modo revocandum.
4. Alienatio necessaria non revocatur.

Quod dictum, ratione contumaciae decreti missionem in possessionem, non est extendendum, ut contra regulam juris aliquid innovetur lite pendente. * Lis pendere dicitur, simul atque citatio debite est facta, qua plene instrui potuit reus, *Clement. 2. h. t. Ut appareat,*

aliud esse, litem pendere, aliud litem esse contestatam.

Ideo autem lite pendente omnia in eodem statu sunt relinquenda, quo erant tempore litis inchoatae, secundum, *c. 1. hoc tit. no qua conqueratur, se injuste privatum suo iure in sui dispendium quid attentatum in reecontroverfa.* Quo modo possessio rei controversae manet penes reum, donec lis decidatur, etiam si ex causa adulterii agatur ad thorsoparationem, *c. 2. h. t.* Privilegium impetratum lite pendente, non facta eius mentione, vitibus caret, *c. fin. h. t.* Rescriptum, quo quid innovatur pendente lite, habetur subreptivum; quia non praesumitur Pont. cuiquam suum velle auferre, nisi hoc expresserit. Haec & subrogationes in locum defuncti, aut alienius ex litigatoribus resignantis, non tenent, cum contineant odiosas litium prorogationes, *c. 1. & 2. eod. in 6.* Ad defensionem tantum litis illi, quorum interest, admittuntur, & hoc iuxta statum, in quo litem inventur, *l. c. in fine. Vid. Rebuff. in Praxi benef. De subrogat.*

Attentatum si quid fuerit, sive alienando, sive alio modo, est revocandum. Imois, in quem alienatio facta, non ignarus causa, rem restituit, pretio amisso, quod non credit alienanti, qui & alterum tantum fisco insere tenetur, *l. fin. C. De litigiosis.* Ignorantia emptoris dat ei licentiam pretii repetendi; cui & tertia pretii pars, a venditore, aut alio alienatore, decipiente superadditur, reliquis duabus in fisco relatis, *d. l. fin. §. 1. Quod si res alienata restitui nequeat, & quivalens substituitur, c. 3. & 4. h. t.* Si vero huiusmodi res fuerit facta obnoxia religioni, non rescinditur: quidem alienatio in religionis favorem; quia tamen dedicans contumeliosus in Deum extitit, falsa religionis specie in alterius injuriam eum honorans, duplum alteri rependere iubetur, *l. fin. D. de litigiosis.*

Patuntur dicta exceptionem in alienatione necessaria, sub nomine dotis, donationis propter nuptias, transactionis, legati, fideicommissi, divisionis hereditatis, *l. fin. in fine C. de litig.* Ponit enim necessitas alienationem extravitum.